

Mirovina ili gotovnska isplata

Što je vrijeme umirovljenja bliže, to se češće postavlja pitanje, što je bolje, odlučiti se na primanje mjesečne mirovine ili pak iskoristiti mogućnost jednokratne isplate cjelokupnog ušteđenog kapitala od mirovinske blagajne.

Odgovor na ovo pitanje nije jednostavan jer ovisi o nekoliko čimbenika i za svakog pojedinca je drugačiji. Odluka o tome uzimamo li mjesečnu mirovinu ili gotovinsku isplatu utječe ne samo na visinu i sigurnost primanja nakon umirovljenja, nego i na porez, novčanu fleksibilnost kao i na sigurnost članova obitelji u slučaju smrti osiguranika i zato treba na vrijeme dobro promisliti kako bi se našlo najbolje rješenje u svakom pojedinačnom slučaju.

Mjesečna mirovina

Prema važećim zakonskim odredbama muškarci idu u redovitu starosnu mirovinu s 65 a žene s 64 godine, ali je moguće ići u starosnu mirovinu i s navršениh 58 godina starosti, ako je to istovremeno i pravilnikom mirovinske blagajne predviđeno.

Visina mirovine iz mirovinske blagajne ovisi o tzv. faktoru preračunavanja "Umwandlungssatz" i on trenutno iznosi 6.8%, ali može biti i veći ako mirovinske blagajne to pravilnikom predvide.

Primjerice: Netko ima Fr.100'000.- ušteđenog kapitala i u trenutku umirovljenja "Umwandlungssatz" iznosi 6.8% U ovom slučaju bi mirovina mirovinske blagajne iznosila Fr.6'800.- godišnje. Ako bi on pak iznosio 7%, godišnja mirovina iznosila bi Fr.7'000.-

Što je ovaj postotak viši, veća je mirovina i obratno. Viši postotci vrijede za obvezno (obligatorisch) osiguranje, dok je kod preko obveznog, tzv. übeobligatorisch, obično manji i iznosi za muškarce 5.8 a za žene 5.6.% Tko se odluči na odlazak u prijevremenu mirovinu, mora računati s još nižim postotkom obračunavanja i to za svaku godinu umanjeno za 0.2 %, a to znači i manju mirovinu.

Tko se odluči za mirovinu, postupak je jednostavan i ne mora ništa posebno poduzeti osim se odlučiti za nju. Ona je doživotna. Uobičajena je isplata svaka 3 mjeseca. U slučaju smrti osiguranika supružnik dobiva mirovinu i to 60% od mirovine umrlog supružnika pod uvjetom da imaju djecu ili da je navršio 45 godina starosti i bio najmanje 5 godina u braku s preminulim.

Djeca imaju pravo na mirovinu nakon smrti roditelja do 18 godina starosti ili ako su na školovanju do navršенja 25 godine.

Kod velikog broja mirovinskih blagajni samo bračni partner dobiva mirovinu, dok nevjenčani partneri ne dobivaju ništa, nego novac ostaje mirovinskoj blagajni.

Kod onih blagajni kod kojih je to predviđeno pravilnikom, potrebno je na vrijeme i pismeno se izjasniti kod blagajne, da novac nakon smrti osiguranika ostaje nevjenčanom partneru, djeci koja nemaju pravo na mirovinu, roditeljima, bratu ili sestri. Ovo je vrlo važno kod nevjenčanih parova koji imaju zajedničku djecu, jer ni djeca, ako su odrasla i starija od 25 godina i ne školuju se više, u pravilu ne dobijaju ništa.

Što se tiče poreza na mirovine mirovniške blagajne, ona se mora u cijelosti svake godine oporezovati.

Gotovinska isplata

Zakonski je tako regulirano, da mirovinske blagajne moraju zaposlenicima koji idu u mirovinu dati najmanje 25% iznosa u gotovini ako oni to žele, a ostalo u obliku mirovine, ali veliki broj blagajni daje mogućnost cjelokupnog podizanja uštedenog kapitala putem svojih pravilnika.

Vrlo je važno pravilnik sačuvati i dobro proučiti jer nam on daje odgovor na većinu pitanja u svezi mirovine.

Preporuča se nekoliko godina prije razmisliti što se želi: mirovina ili gotovina. Donešena odluka se u pravilu ne može više mijenjati ili ju je vrlo teško opozvati.

Tko se pak odluči za isplatu u gotovini, mora dobro razmisliti kako će novac uložiti jer često nije dovoljno samo ostaviti novac u banci budući da su kamate u Švicarskoj vrlo niske. Jedna od mogućnosti je novac uložiti u vrijednosne papire, ali i tada se treba dobro posavjetovati. Oni koji prije mirovine nisu nikada radili s vrijednosnim papirima, trebali bi biti posebno oprezni. Ukoliko se novac ulaže u banke u Hrvatskoj gdje su kamate veće, treba voditi računa da se novac uloži kod raznih banaka i da se jednim dijelom novca uvijek može raspolagati. Novac uožen kod hrvatskih banki je potrebno i dalje deklarirati u godišnjem poreskom obrascu u Švicarskoj.

Ukoliko netko želi gotovinu, treba izvjestiti svoju mirovnsku blagajnu najmanje tri mjeseca prije umirovljenja. U nekim blagajnama trebaju i duži rok ako se isplaćuje gotovina, tako da je dobro raspitati se pravovremeno do kada se najkasnije mora dati odgovor.

Kod dizanja gotovine novac biva samo jedanput oporezovan i to poreznom stopom manjom od stope za uobičajena primanja.

Kombiniranje mirovine i gotovine

Statistički gledano muškarci u Švicarskoj prosječno žive 8, a žene 86 godina. S obzirom na to može se reći da bi novac trebalo tako rasporediti, da ga se ima dovoljno najmanje 20 godina poslije mirovine.

Pojedinci koji se ne mogu odlučiti za mirovinu ili isplatu u gotovini, mogu ove dvije mogućnosti kombinirati.

Supružnici koji idu u mirovinu mogu kombinirati tako da jedno uzme mirovinu, a drugo gotovinu.

U tom slučaju u pravilu mirovinu treba uzeti onaj koji ima veću mirovinu.

Ako je mirovina otprilike ista i ako su približne starosti, onda je bolje da mirovinu uzme žena, jer one statistički duže živi. Kod osoba koje nisu dobrog zdravstvenog stanja prije odlaska u mirovinu preporuča se uzimanje gotovine.